

EIDEFOSS

Årsrapport og regnskap 2009

Styrets årsberetning

A/S Eidefoss er et aksjeselskap som eies av kommunene Vågå, Lom, Sel, Dovre og Lesja med 20 % hver. Selskapets hovedkontor ligger i Vågå.

Vår *visjon* er at vi skal hevde oss blant de mest veldrevne energiselskapene i Norge.

På forretningsmessig grunnlag skal selskapet utnytte markedets muligheter til å gi eierne et grunnlag for god avkastning og gode, årlige utbytter ved å:

- produsere, distribuere og omsette energi.
- utnytte tilgjengelige energiresurser; primært vannkraft, men også andre energikilder.
- sikre kundene i forsyningsområdet en god energiforsyning gjennom stabil og sikker distribusjon av energi.
- selge energi lokalt i konkurranse med lands dekkende leverandører til konkurranse-dyktige priser.
- sikre eierne avkastning på verdiene i selskapet ved å utnytte og utvikle selskapets kompetanse, eiendommer og forretningsmuligheter på kort og lang sikt.
- opprettholde sin status som et selvstendig energiselskap basert på lokalt eierskap.
- være aktiv eier i selskaper som har aktiviteter som grenser opp mot vår kjernevirksomhet.
- bygge ut fiber i henhold til infrastrukturavtale med Eidsiva Bredbånd.

Vår rolle som motor i regional utvikling skal komme til syne gjennom eiernes utbytte.

A/S Eidefoss er morselskap for konsern med datterselskapet Otta Biovarme AS hvor selskapet eier 80 %. Otta Biovarme AS driver med produksjon og salg av varmt vann basert på biobrensel.

Eidefoss har områdekonsesjon for å distribuere elektrisk kraft til innbyggerne i eierkommunene unntatt Sjoaområdet og Sandbumoen i Sel kommune.

Linjenettet med tilhørende transformatorstasjoner består av:

205 km 66 kV kraftlinjer
6 transformatorstasjoner 66/22 kV
998 km 22 kV linjer og kabler
1052 nettstasjoner 22/0,23 kV
1781 km lavspentlinjer og -kabler

Midlere kraftproduksjon fra våre 4 kraftstasjoner er på ca. 365 GWh.

Hovedtrekk

I 2009 ble kraftproduksjonen på 360 (407) GWh, og dette er 1 % lavere enn midlere årsproduksjon. Sviktende tilsig på vårparten på grunn av lite snø og nedbør, førte til at vi måtte holde igjen på produksjonen fra Tessastasjonene. Tilsiget til Eidefossen kraftverk var også lavere enn vanlig, og årsproduksjonen der ble ca. 10GWh under middel. Gjennomsnittlig systempris på Nord Pool ble 30,6 øre/kWh, mens prisen i område 2 ble 31,1 øre/kWh.

På nett fikk vi litt høyere KILE-kostnad enn vi ønsker, og det er satt i verk flere tiltak for å redusere kortvarige avbrudd. Så langt ser det ut til at tiltakene har hatt positiv effekt.

Avkastningen i finansmarkedet ble meget god i 2009. Vi økte vår investering i aksjemarkedet i oktober 2008, og oppgangen på Oslo Børs fra mars 2009, førte til en samlet avkastning fra finansaktiva på 20 %. Tapet i 2008 var på 14 %. Vellykket prissikring av deler av kraftproduksjonen, førte til gode inntekter selv om produksjonsvolumet var under gjennomsnittet.

Avkastningen på nett var 9,4 %, og dette må karakteriseres som meget godt. Samlet driftsresultat ble 98 Mkr av en omsetning på 215 Mkr. Netto finansinntekter på 26 Mkr, førte til at årsresultat før skatt øket til 123,9 (102,5) Mkr. Grunnrenteskatten belaster fortsatt regnskapet i betydelig grad, men ikke så mye som i 2008. Resultat etter skatt ble 76 (23,5) Mkr, som er det beste resultatet i selskapets historie. Styret er godt tilfreds med dette. Totalkapitalrentabiliteten for selskapet er beregnet til 18,2 (14,7) %.

Produksjon

Det er meget sjelden at vinteren ebber ut med et snømagasin i Tessefeltet på 50 % av normalen, men dette var tilfelle i 2009. I en periode på forsommeren vurderte vi å stoppe Tessa-stasjonene helt for å få opp Tessemagasinet. Heldigvis kom regnet i uvanlig store mengder fra midten av juli og utover høsten, slik at årets samlede produksjon endte bare litt under normalen.

3-års revisjon i Eidefossen gikk som planlagt, og vi fikk også sandblåst og malt inntaksluka og bygd en mur oppå terskelen til inntaket slik at vi tåler litt større vannføring ved senere revisjoner. Det er utført kontroller og tilstandsvurderinger med sikte på å kunne kjøre til 2016 før en gjør noe mer omfattende arbeid enn den vanlige revisjonen som kommer om 3 år.

Driften av kraftstasjonene gikk bra i 2009, men vi måtte montere nytt turbinlager på aggregat I i Nedre Tessa på grunn av nestenhavari. Avbruddskostnad er beregnet til ca. 0,3 Mkr, men vi har fortsatt ikke fått medhold i kravet mot vårt forsikringsselskap.

Vår egen kraftproduksjon, eksklusive konsesjonskraft, oppnådde en gjennomsnittlig salgspris på 34,6 øre/kWh. Gjennomsnittlig områdepris i spotmarkedet på NordPool ble 31,1 øre/kWh.

Finansplasseringer i det finansielle kraftmarkedet ga i 2009 en avkastning på -10 %, og den negative trenden fra 2008 fortsetter dermed. Gjennomsnittlig, årlig avkastning har likevel vært 18 % siden vi startet med investeringer i det finansielle kraftmarkedet.

Biovarmeanlegget på Otta hadde en varmeleveranse på 9,3 GWh, og overskudd etter skatt ble 0,4 Mkr. Dette er fortsatt et meget tilfredsstillende resultat sammenlignet med mange andre

Styret i AS Eidefoss. Fra venstre: Dag Erik Pryhn, Per Dag Hole (styreleder), Rune Øygard, Bengt Fasteraune, Arne Skogen, Steinar Dahlen, Hans Kolden (administrerende direktør) og Grete Sjurgard.

biovarmeanlegg i Norge. Eidefoss eier 80 % i Otta Biovarme A/S. Selskapet er et datterselskap i Eidefoss og det er utarbeidet konsernregnskap.

Nett

Nettinntektene ble på 75,8 (67,9) Mkr, en økning på 8 Mkr fra 2008. I denne sammenligningen må en ta hensyn til at merinntekten ble på 1,7 Mkr i 2009, mens den var på hele 8,1 Mkr i 2008. Merinntekten i 2009 skyldes at nettleiesatsene tok høyde for å hente inn noe av mindreinntekten fra tidligere år, og at forbruk-et ble litt høyere en prognostisert. Denne merinntekten må føres til fradrag på samlet nettinntekt (tilbakeført mindreinntekt). Bokført, gjenstående mindreinntekt er nå på 7,4 (12,1) Mkr pluss renter på 4,0 (1,0) Mkr, i alt 11,4 (13,1) Mkr. Dette beløpet vil kunne avregnes mot merinntekt i de kommende år.

Forbruket eksklusive tap økte med hele 3,9 % til 319 (307) GWh til tross for at vi var midt oppi den såkalte finanskrisen det meste av året. Veksten kommer først og fremst av store utbygginger av nye hyttefelt, og det faktum at Nord-Gudbrandsdalen ble nesten helt skånet fra finanskrisen. I tillegg var desember meget kald.

Det ser ikke ut til at NVE er særlig villig til å endre på inntektsrammemodellen som er grunnlaget for de årlige inntektene som nettselskapene får for å drifte og fornye nettet.

Vi håper likevel at modellen blir justert slik at den helt nødvendige moderniseringen av linjenettet i Norge skyter fart. Dette er nødvendig ut fra det faktum at nettselskapenes virksomhet er samfunnskritisk.

Energiomsetning

Kraftsalg til næringslivs- og husholdningskunder var på 231 (230) GWh i 2009.

Vår andel av det lokale totalmarkedet blant privatkunder er fortsatt meget høy, og økningen i salget skyldes i hovedsak forbruksøkning på fritidsboliger og en kald desember.

Konkurransen blant kraftleverandører i sluttbrukermarkedet er meget hard, og det er en viktig forutsetning at leverandørene ser noenlunde de samme innkjøpsprisene i hele Norge. Dette var langt fra tilfelle i 2008, mens det var små områdeprisforskjeller helt til desember i 2009. Da opplevde vi igjen store prisforskjeller, hovedsakelig på grunn av for liten nettkapasitet til å flytte kraft fra overskuddsområder til områder med kraftunderskudd. Det er et paradoks at manglende kapasitet i sentralnettet skal føre til konkurransevridning i kraftmarkedet. Det er med andre ord ikke fri flyt av kraft. Som mange andre aktører i bransjen, mener vi at myndighetene nå må gi Statnett konsesjon på å bygge de omsøkte linjene på Vestlandet. Ingen er tjent med at de store områdepris-

forskjellene gang på gang gir næring til argumenter som sår tvil om det frie kraftmarkedets fortrinn framfor et regulert marked.

Eidefoss var medeier i Enteca AS, og generalforsamlingen i selskapet vedtok våren 2009 styrt avvikling av virksomheten. Prosessen blir ikke endelig avsluttet før i 2010, men Eidefoss ligger an til å tape 1,6 Mkr. Det ble avsatt et tap på 2 Mkr i regnskapet for 2008, og noe av dette blir derfor tilbakeført når endelig sluttregnskap er fullført i 2010.

Finansforvaltning

Kapitalforvaltningen i finansmarkedet gikk meget godt i 2009, og endte med en avkastning på 20 %. Både aksjer og rentepapirer bidro til det meget gode resultatet. Vi har dermed hentet inn igjen det urealiserte tapet i 2008, og øket beholdningen med ytterligere 10 mill. kr. Den reduserte aksjeeksponeringen høsten 2008 ble revurdert, og vi foretok en gradvis økning på slutten av 2008. Dette ga meget god uttelling i 2009 fordi Oslo Børs steg med 64 %. Meravkastning i forhold til bankrente er nå på mellom 25 og 30 %-poeng siden vi engasjerte Alfred Bergh som forvalter i 2002. Dette utgjør ca. 50 mill. kr.

SIKON Øst, som vi har vært medeier i siden 1999, mottok bud på selskapet våren 2009. Selskapet ble solgt, og vår andel av salget utgjorde 640.000 kr.

Styrets årsberetning

Vår opprinnelige investering var 2 Mkr. Det ble avsatt 1 Mkr som tap i 2008, dvs. at det er avsatt ytterligere 340.000 kr som tap i regnskapet for 2009.

Framtid for Eidefoss

Vi spådde i årsrapporten for 2008 at finansmarkedet vil hente seg inn igjen i 2009 og 2010, og det ser heldigvis ut til at vi får rett. Eidefoss har gjennom mange år bygget opp en solid kapital, som vi trenger hvis alle de aktuelle kraftutbyggingsprosjektene som vi er deltager i blir realisert. Vi har erfaring med å være eksponert i aksjemarkedet siden 1994. Meravkastningen som vi forsøker å oppnå ved å ha en andel av porteføljen i aksjer, i stedet for å ha alt i rentepapirer, skal bidra til å øke egenkapitalen fram til investeringene skal gjennomføres. Samtidig er det viktig at porteføljen har en balansert risiko-profil slik at kapitalen ikke forvitrer på grunn av nye nedturer i finansmarkedet.

Styret vedtok våren 2009 en ny utbyttemodell som på forhånd var klarert med eierne. Modellen går ut på at eierne er garantert minimum 40 Mkr i utbytte pr. år, og de får i tillegg 30 % av resultat etter skatt som overstiger 40 Mkr. Vedtaket gjelder i tre år fra 2009. Modellen er konstruert slik at eierne fortsatt beholder et minsteutbytte som er greit i forhold til tidligere år, mens selskapet, i henhold til langtidsbudsjettet, vil kunne øke egenkapitalen sin for å møte de store investeringene som kommer.

Det ser ut til at strømforbruket i vårt forsyningsdistrikt fortsetter å stige til tross for finanskrisen. Økningen fra 2008 var på 3,9 %, og det skjer til tross for et økende antall varmepumper og etableringen av biovarmeanlegg på Otta og i Heidal. Vårt distrikt er nok hittil skjermet fra finanskrisen, og det er fortsatt økning i antall hytter som skal ha strøm. Vår erfaring er også at investering i varmepumpe heller øker kundenes strømforbruk, fordi de øker innetemperaturen gjennom døgnet og reduserer vedbruken.

Eidefoss fortsetter å hevde seg godt i effektivitetsmålingen som NVE utfører for å beregne årlig inntekstramme på nettvirksomheten. Så er også tilfelle for 2010. Dette fører til at vi i flere år har hatt en avkastning som ligger over den såkalte referanserenten til NVE. I likhet med bransjeorganisasjonene og mange andre nettselskap, mener vi at inntekstrammen snarest mulig må gi rom for å sette fart i utskifting av gammelt nett. Dagens rammemodell er alt for uforutsigbar når det gjelder effekten av investeringer, og fører til investeringsvegring hos nettselskapene. Dette er uheldig for vår samfunnskritiske nettvirksomhet.

I 2009 har vi bygget ut fiber til heimen (FTH) i de to boligfeltene Dahle på Otta og Ulstad i Lom. Vi er innstilt på å fortsette denne satsingen dersom Eidsiva Bredbånd leier kapasiteten på fiberen vår. Eidefoss har hittil investert i alt 18 Mkr i stamnett og FTH i vår region. Denne satsingen foretas for å sikre at innbyggerne i Nord-Gudbrandsdalen får tilgang til raskt bredbånd,

men vi er klar over at det er en investering med relativt høy risiko. Samtidig eier vi 3,2 % i Eidsiva Bredbånd, og dette er også en investering som er relativt usikker bedriftsøkonomisk sett. I 2009 har vi gått inn med til sammen 5 Mkr i ny aksjekapital, 0,6 Mkr i ansvarlig lån og garantert for 2,4 Mkr i forbindelse med et låneopptak. Vi ønsker med denne satsingen å framstå som en aktør som er villig til å ta samfunnsansvar til beste for innbyggerne i eierkommunene våre.

Konsesjonssøknaden for Rosten kraftverk ble sendt ut på høring sommeren 2009, og det var folkemøter i Vågå og på Sel i september. Konsekvensutredningene viser at det er relativt moderate, negative miljøkonsekvenser knyttet til utbyggingen. Eidefoss har en intensjonsavtale med Sel kommune om å kunne leie eller kjøpe deres fallrett i Rosten på 18 %. Oppland Energi eier resten av fallrettene. Sel kommune ønsket å inngå en utbyggingsavtale med Oppland Energi i forkant av sin kommunestyrebehandling. Dette forsøket mislykkes.

I februar 2010 gikk Sel kommunestyre mot en utbygging av Rosten. Dette fører dessverre til stor usikkerhet rundt NVE sin endelige innstilling på konsesjonssøknaden. Styret håper likevel at det blir en løsning til slutt, fordi vi mener at de samfunnsøkonomiske konsekvensene for Nord-Gudbrandsdalen er mer positive enn negative. I tillegg er det selvsagt interessant for Eidefoss å være deleier i Rosten forutsatt at det er bedriftsøkonomisk gunstig.

I Nedre Otta er det utført konsekvensutredninger, og arbeidet med konsesjonssøknaden pågår. Vi registrerer en økende motstand mot prosjektet, og det blir veldig viktig å ha med seg to positive vertskommuner i håp om å kunne få konsesjon for denne utbyggingen. I tillegg gjenstår erverv av fallrettene, og dette vil bli en utfordrende oppgave for utbyggerne Opplandskraft og Eidefoss.

Konsesjonssøknaden for Smådøla ble sendt på høring i sommer, og folkemøtet i Lom i september bekreftet vårt inntrykk av at dette er et godt og lite konfliktfylt prosjekt. Det er fortsatt ikke inngått avtale med Statskog om leie av fallretten, men vi inngikk en utbyggingsavtale med Lom kommune i januar 2010 som gir dem noe mer inntekter enn det loven tilsier, samtidig som det er innenfor rammen av det prosjektet tåler. Lom kommune går inn for prosjektet. Vi er fortsatt meget optimistiske når det gjelder å få konsesjon til utbyggingen som vil gi 47GWh ny, fornybar kraft til et område som trenger mer kraft.

I januar 2010 ble det signert avtale med fallretts-eierne i Skjerungåa om leie i 60 år. Både fylkesmannens miljøvernavdeling og Sel kommune er positive til prosjektet som vil gi nesten 7GWh ny, fornybar kraft. Hvis vi får konsesjon, blir Eidefoss utbygger og eier av kraftstasjonen i avtaleperioden.

NVE/OED vurderer nå å innføre strengere manøvreringsreglement i forbindelse med ny

konsesjon for Tesse. Dette kan i enkelte år føre til at vi taper 11GWh i produksjon. I en tid da de samme myndighetene også ønsker mer fornybar kraft, er det ikke lett å forstå at de vil snevre inn vilkårene på denne måten. Argumentene går på estetiske forhold i magasinet, som vi mener ikke vil bli særlig bedre med de foreslåtte tiltakene. Den tapte kraften må erstattes fra utbygginger i urørt natur, og vi er kritiske til at dette er god miljøpolitikk.

I 2009 har miljø, klima og fornybar energi stått høyt på dagsorden i norsk, europeisk og global sammenheng. Den norske energibransjen, inkludert Eidefoss, er i en unik posisjon til å bli en viktig bidragsyter for at Norge skal nå fornybarmålene innen 2020. Vann, vind og bio er viktige elementer i dette. For vår egen del er det vannkraft som er i fokus, og vi tror at de overordnede klimamålene vil føre til at nye prosjekter vil ha lettere for å få konsesjon. Det planlagte norsk/ svenske markedet for grønne sertifikater, der også vannkraften inkluderes, vil føre til at hittil ulønnsomme prosjekter kan realiseres. Parallelt med stor tilgang på ny, fornybar kraft, må både det innenlandske nettet bygges ut samtidig som det blir bygd nye kabler til utlandet. En ukritisk utbygging av ny kraft uten tilstrekkelig eksportkapasitet, vil kunne føre til at kraftprisen kollapser – og da blir det urealistisk å nå fornybarmålene.

STYRET

Styret har 7 medlemmer. Det velges ett medlem fra hver av eierkommunene, og to velges av de ansatte etter aksjelovens regler.

Styret i 2009:

Per Dag Hole fra Lesja kommune
varamedlem Heidi Vognild
Bengt Fasteraune fra Dovre kommune
varamedlem Else Hole Ulekleiv
Grete Sjugard fra Lom kommune
varamedlem Magny Hilde
Dag Erik Pryhn fra Sel kommune
varamedlem Anita Sletten Nuvstad
Rune Øygard fra Vågå kommune
varamedlem Astrid Sveen Løkken

Valgt av de ansatte:

Arne Skogen og Steinar Dahlen med
varamedlemmer Jens Arne Finsrud og
Lene Vassdøkken.
Hole og Pryhn er henholdsvis styreleder og nestleder.

ORGANISASJON

Antall ansatte ved årets slutt var 73 (73 i 2008). Disse utgjør i alt 67 (67) årsverk. I tillegg har vi 2 (2) lærlinger.

Likestilling

Selskapet har som mål å være en arbeidsplass der det råder full likestilling mellom kvinner og menn. Det skal ikke forekomme forskjellsbehandling grunnet kjønn i saker som for eksempel lønn, avansement og rekruttering. I 2009 var 11 av 73 ansatte kvinner. Bransjen er generelt preget av lav kvinneandel.

Det er ikke gjennomført spesielle likestillingstiltak gjennom året. Kvinnelige og mannlige ansatte har lik lønn for likt arbeid. Ved nyansettelser er selskapet bevisst på å ivareta likebehandling mellom kjønn.

Diskriminering

Selskapet har som mål å være en arbeidsplass hvor det ikke forekommer diskriminering på grunn av etnisk bakgrunn, nasjonal opprinnelse, hudfarge, språk, religion og livssyn eller nedsatt funksjonsevne.

Selskapet har ikke sett det som nødvendig å iverksette særskilte tiltak mot diskriminering.

Internkontroll/HMS

Bedriftens verne- og miljøarbeid er innrettet og drevet etter forskrifter og dokumentasjonskrav fastsatt i lov om Internkontroll. Lovens intensjon - å nå en best mulig standard for helse, miljø og sikkerhet for alle ansatte - søkes løpende ivaretatt. Eidefoss er medlem av Gudbrandsdal Bedriftshelsetjeneste. I vår virksomhet har mange sitt daglige arbeid i tilnytning til høyspenningsanlegg og annet arbeid som er forbundet med risiko for skader, og vi har kontinuerlig fokus på dette.

Personale

Det er et overordnet mål at bedriften skal være en attraktiv arbeidsplass. Arbeidsmiljø og bedriftskultur skal være basert på trygghet, tillit og trivsel som oppnås gjennom samarbeid, åpen kommunikasjon og god intern informasjon. Dyktige, kompetente og motiverte medarbeidere er den viktigste nøkkelen for å nå våre framtidige mål.

Ulykker og skade- og sykefravær

I løpet av året ble det registrert 5 (4 i 2008) arbeidsulykker med personskade. Ingen av dem førte til personskade med fravær.

Gjennomsnittlig fraværprosent pga. sykdom var 4,7 (6,1) %. Av dette utgjorde langtidsfravær 1,7 (2,1) %.

Tilsvarende for permisjoner o.a. fravær var 0,6 (0,8) %. Samlet fravær var 5,3 (6,9) %. Fraværprosenten har gledelig nok gått ned fra 2008, og den er på et lavere nivå enn gjennomsnittet for alle bransjene i Norge, og på gjennomsnittet for vår egen bransje.

YTRE MILJØ

Bedriften forurensrer ikke det ytre miljøet ut over det som naturlig følger av vår virksomhet. Hensynet til det ytre miljø er en vesentlig del av planlegging og gjennomføring av aktiviteter i selskapet.

ØKONOMI/REGNSKAP

I konsernregnskapet er alle interne inntekter og utgifter eliminert. Aksjer i datterselskapene er eliminert. Interne fordringer og gjeld er avregnet mot hverandre slik at regnskapet gir et korrekt bilde av konsernet som en økonomisk enhet. Minoritetsinteressens andel av resultat og egenkapital er vist særskilt.

Resultat, kontantstrøm, investeringer, finansiering og likviditet

Omsetningen i selskapet minket fra 247,9 Mkr i 2008 til 214,8 Mkr i 2009. Årets driftsresultat ble 98,4 (135,3) Mkr, mens resultat før skatt ble på 123,9 (102,5) Mkr.

Resultat etter skatt ble 76,0 (23,5) Mkr. Sammenlignet med 2008, er dette en økning på 223 %, og hovedårsaken finnes i at inntektene i finansmarkedet snudde fra minus til solid pluss.

Finansinntektene er på 39 Mkr, som tilsvarer ca. 20 % avkastning. Eksposeringen i aksjemarkedet er på ca. 38 % pr. 31.12.2009.

Samlet kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter i selskapet var på 79,2 (38,2) Mkr.

De samlede investeringene i selskapet i 2009 var 22,0 (16,6) Mkr. Selskapets likviditetsbeholdning i bankinnskudd og kontanter var 46,0 (65,5) Mkr pr. 31.12.09. Selskapets evne til egenfinansiering av investeringer er god. Selskapets finansielle stilling er god, og selskapet kan pr. 31.12.2009 nedbetale kortsiktig gjeld ved hjelp av sine mest likvide midler.

Totalkapitalen var ved utgangen av året 723,8 Mkr, og 733,4 Mkr pr. 01.01.2009. Egenkapitalandelen pr. 31.12.2009 var 59,3 %, sammenlignet med 55,1 % pr. 01.01.2009.

Finansiell risiko**Valutarisiko**

Eidefoss er eksponert for endringer i Eurokursen fordi all krafthandel foregår i Euro. Vårt kjøp og salg av kraft på NordPool, foregår i Euro, men omfanget blir aldri så stort at det utgjør noen vesentlig valutarisiko. Det er inngått finansielle kraftavtaler for å prissikre produksjonen for 2010-12, og disse har blitt automatisk valutasikret samtidig med selve avtaleinngåelsen. Verdien på kraftkontrakten er derfor sikret, men vi har likevel en valutarisiko fram til realisasjonsdato. Vi har også noen bankkonti som er eksponert mot Euro, men disse vil aldri bli så store at de utgjør noen stor valutarisiko.

Renterisiko

Eidefoss er eksponert mot endringer i rentenivået både når det gjelder ansvarlig lån og kapitalplasseringer. Dette vil påvirke både finanskostnader og finansinntekter, og det kan bli relativt store endringer fra år til år når rentenivået beveger seg mye. Videre kan endringer i rentenivået påvirke investeringsmulighetene i fremtidige perioder.

Kredittrisiko

Risiko for at motparter ikke har økonomisk evne til å oppfylle sine forpliktelser anses lav, da det historisk sett har vært lite tap på fordringer.

Likviditetsrisiko

Selskapet vurderer likviditeten som meget god. Det kan ligge en risiko i de sikkerhetskrav som stilles på finansielle kraftkontrakter, men den vurderes ved årsskiftet til å være lav.

Generelt

Det eksisterer investeringsinstrukser for plassering av finansielle midler i både kraftmarkedet og finansmarkedet. I tillegg har styret godkjent en strategi for prissikring av kraftproduksjonen i et eget risikodokument. Så lenge disse instruksene følges, er det styrets vurdering at den finansielle risikoen er begrenset og godt innenfor selskapets økonomiske tåleevne.

Styret bekrefter at forutsetningen for fortsatt drift er til stede. Årsregnskapet for 2009 er avlagt under denne forutsetningen.

Det framlagte resultatregnskapet og balansen med tilhørende noter gir etter styrets oppfatning et rettviseende bilde av selskapets eiendeler og gjeld samt finansielle stilling og resultat.

Regnskapet viser et overskudd etter skatt på 76,017 Mkr for morselskapet A/S Eidefoss og 76,427 Mkr for konsernet A/S Eidefoss.

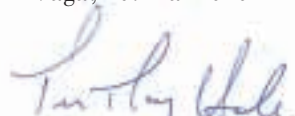
Det foreslås utbetalt utbytte med kr. 4235 pr. aksje, i alt 50,820 Mkr. Resten avsettes til annen egenkapital slik at samlet disponering blir:

Utbytte	kr	50.820.000
Til annen egenkapital	kr	25.197.064
Sum disponert	kr	76.017.064

Selskapet har pr. 31.12.09 fri egenkapital på 250.030 (221.665) Mkr.

Minoritetsinteressenes andel av konsernresultatet er kr. 0,082 Mkr mot 0,168 Mkr i 2008.

Vågå, 10. mai 2010

Per Dag Hole
styreleder

Dag Erik Pryhn

Bengt Fasteraune

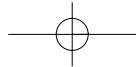

Rune Øygard

Grete Sjurgard

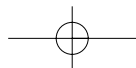

Arne Skogen

Steinar Dahlen

Hans Kolden
Adm. dir.

Fra Austre Nautgardstind mot Nautgardstind.

Kommentar

Jeg skrev i kommentaren i fjor at vi håpet på at vårt urealiserte tap på plassering av midler i finansmarkedet forhåpentligvis ville snu til gevinst i løpet av 1-2 år. Heldigvis fikk vi rett. En

negativ avkastning på 14 % i 2008 ble snudd til en positiv avkastning på over 20 % i 2009. Dette viser hvor fort det kan snu i aksjemarkedet, og hvor viktig det er å ha på langlysene. Aksjemarkedet er veldig vanskelig å time, og det er lett å få litt panikk når markedet faller med flere prosent dag etter dag. Heldigvis har vi et styre som holder stø kurs selv om det stormer litt, og dette fikk vi veldig godt betalt for i 2009.

Over tid er det selvsagt driften innenfor kjernevirksomheten som bør generere overskudd til utvikling og modernisering. Driftsresultatet ble bra også i 2009, men langt fra så bra som i 2008. Dette skyldes hovedsakelig utviklingen på kraftprisen. Områdeprisen falt fra 42,1 øre/kWh i 2008 til 31,1 øre/kWh i 2009, og årsaken finnes nok først og fremst i at finanskrisen førte til mindre etterspørsel etter energi i Europa. Prisnedgangen i Europa forplantet seg til Norden og førte til prispress på elektrisitet. Vellykket finansiell prissikring ga en salgspris på 34,6 øre/kWh, dvs. 10% over områdeprisen, men når vår egen produksjon falt med 10%, måtte det føre til en nedgang i driftsresultatet sammenlig-

net med 2008. På nett fikk vi et driftsresultat som gir en avkastning på 9,4 %, og det er vi meget godt tilfreds med. Strømsalg til kunder er meget konkurranseutsatt, med meget små fortjenestemarginer, og dette fører til et resultat etter skatt på kun 0,5 mill. kr. Omregnet vil det si at netto overskudd pr. kunde er på ca. 100 kr. Det er meget få leverandører i sluttbrukermarkedet som tjener penger. Dette faktum er det naturlig nok vanskelig å forklare til kunder i perioder der strømprisen i området vårt i en enkelt time i desember var helt oppe i 11,8 kr/kWh. I og med at strømsalg til kunder nesten er en nullbutikk, er det da produksjon(40%), finansforvaltning(40%) og nettvirksomheten(20%) som genererer overskuddet i Eidefoss.

På sikt er det meget spennende å se hvilke konsekvenser de nye energi- og klimamålene som EU har satt opp, fører til for oss. Alle er enige om at bransjen vår er en viktig del av løsningen for å nå disse målene. Verden og Europa trenger en storstilt konvertering fra ikke-fornybar til fornybar energi. Produsenter som har mye vannkraft, sitter på mange måter på en grønn grein. For å nå fornybarmålene, kommer det sannsynligvis til å settes i gang mye vindkraftutbygging i tillegg til vann og bio. Da er det tvingende nødvendig å øke overføringskapasiteten både internt i Norge og ut av landet for å kunne nytte kraften der den trengs. Skrekkscenariet er at Norden bygger ut for mye fornybar kraft som vi ikke blir kvitt, og med den konsekvens at prisen i markedet kolliderer i enkelte perioder. Dette kan i neste omgang føre til at aktuelle utbyggere får kalde føtter, og legger sine prosjekter på vent. Det er derfor en kre-

vende øvelse myndighetene og bransjen skal gjennom de kommende årene. Til tross for denne usikkerheten når det gjelder kraftprisen de nærmeste årene, er jeg likevel sikker på at fornybar vannkraft fortsatt vil være meget konkurransedyktig også på lang sikt. Et viktig moment her, er at en teknologinøytral sertifikatordning, der også vannkraften er med, kommer på plass fra 2012.

Nettdriften har gått bra i 2009, selv om KILE-kostnaden (kostnad for ikke-levert energi) vår er litt høyere enn vi ønsker. Fra 2009 ble det innført KILE på kortvarige strømlunk, og dette har kostet oss rundt en million kroner ekstra. Såkalte gjeninnkoplinger skyldes vanligvis store fugler eller tre som kommer innpå linja. Vi har satt i verk tiltak for å redusere denne kostnaden i årene framover, og håper at vi skal få betalt gjennom færre blunk hos kunder og lavere KILE i vårt regnskap.

Vi har inngått avtale med grunneierne i Skjerungåa om å bygge ut dersom vi får konsesjon. Dette er det første småkraftprosjektet som vi er direkte involvert i, og det representerer en milepæl i så måte. Konsesjonssøknaden er nå i NVE, og prosjektet framstår som lite kontroversielt. Vi håper derfor å få konsesjon i løpet av 2010.

Konsesjonssøknaden for Smådøla har vært ute på høring med meget få negative tilbakemeldinger.

Vi har inngått utbyggingsavtale med Lom kommune som regulerer en del økonomiske og praktiske forhold tilknyttet prosjektet. Basert på dette, støtter Lom prosjektet, og vi regner nå med å få innvilget konsesjon i løpet av 2010. Vi regner det derimot som nesten usannsynlig at får til en avtale med Statskog angående leie av fallretten, og saken må i så fall avgjøres av skjønnretten. Det er derfor fortsatt en betydelig økonomisk risiko i prosjektet, selv om vi tror at vi ikke kan komme dårligere ut enn det siste tilbudet fra Statskog.

Rosten trodde vi hadde gode sjanser for å få konsesjon, helt til Sel kommune gikk imot utbygging i februar 2010. Lokalbefolkningen og de fleste andre høringsinstansene har hatt få innvendinger, men innstillingen til Sel fører til at det nå er meget usikkert om vi får konsesjon.

I Nedre Otta er konsekvensutredningene fullført, og konsesjonssøknaden sendes sannsynligvis i august 2010. Miljøvernssiden har vært meget aktive i 2009, og det er nok en økende motstand mot prosjektet, og særlig Pillarguri, som er det mest omfattende

alternativet. Utbyggerne, Eidefoss og Opplandskraft, mener at det går an å finne skånsomme utbyggingsløsninger som både skaffer Norge ny, fornybar kraft og tar rimelige hensyn til miljømessige sider.

Det er umulig å unngå at nye utbygginger ikke fører med seg negative miljøkonsekvenser, og da spør det hvilken samlet vurdering NVE gjør. Nedre Otta-prosjektet er nok ennå mer avhengig enn Rosten av at de to vertskommunene Sel og Vågå er positive, og i så måte blir det ekstra viktig å ha et godt samarbeid i prosessen videre.

Styret vedtok i fjor en utbyttemodell som sikrer eierne et forutsigbart utbytte, og som sikrer at Eidefoss kan styrke egenkapitalen for å møte de store investeringene som sannsynligvis kommer de neste 6-7 årene. Eierne har med dette vist at de har vilje til å finne løsninger som styrker Eidefoss, og som legger grunnlaget for økonomisk vekst på lang sikt. Jeg er meget tilfreds med at vi har slike eiere.

Jeg opplever daglig at vi har mange, dyktige ansatte som står på for at vi skal nå målene våre. I en hverdag der det stilles stadig større krav til kompetanse og effektivitet, er jeg sikker på at vi har det laget som skal til for å møte framtida. Takk for innsatsen!

Hans Kolden
adm. direktør

Regnskap og balanse

Resultatregnskap i hele tusen kroner:

Konsern				Morselskap	
2009	2008		Note	2009	2008
		Driftsinntekter			
135 407	178 187	Kraftsalg	13	130 824	172 939
73 735	67 839	Nettinntekt	12	75 786	67 945
7 719	6 802	Andre inntekter		8 166	7 068
<u>218 861</u>	<u>252 828</u>	Sum driftsinntekter		<u>214 776</u>	<u>247 952</u>
		Driftskostnader			
21 160	25 715	Kjøp av kraft	13	21 160	25 715
37 417	36 789	Personalkostnader	3,4	37 417	36 789
17 732	17 246	Ordinære avskrivninger	5	16 773	16 319
42 972	35 602	Øvrige driftskostnader	3	41 076	33 741
<u>119 281</u>	<u>115 352</u>	Sum driftskostnader		<u>116 426</u>	<u>112 564</u>
<u>99 580</u>	<u>137 476</u>	Driftsresultat		<u>98 350</u>	<u>135 388</u>
		Finansinntekter og finanskostnader			
2 657	4 146	Annen renteinntekt	7	2 627	4 140
36 870	-24 472	Annen finansinntekt	7	36 870	-24 472
-8 130	-8 550	Rente ansvarlig lån	14	-8 130	-8 550
-6 519	-4 882	Annen finanskostnad		-5 828	-4 018
<u>24 878</u>	<u>-33 758</u>	Netto finansresultat		<u>25 539</u>	<u>-32 900</u>
<u>124 458</u>	<u>103 718</u>	Ordinært resultat før skattekostnad		<u>123 889</u>	<u>102 488</u>
		Skattekostnad			
48 031	79 382	Skattekostnad på ordinært resultat	9,15	47 872	78 993
<u>76 427</u>	<u>24 336</u>	Årets resultat		<u>76 017</u>	<u>23 495</u>
		Opplysninger om:			
		Foreslått utbytte	15	50 820	50 400
		Til annen egenkapital	15	25 197	-26 905
		Sum disponert		<u>76 017</u>	<u>23 495</u>
76 345	24 168	Andel majoritetsinteresser			
82	168	Andel minoritets interesser			

Balanse pr. 31.12

Konsern			Morselskap	
2009	2008	Note	2009	2008
		Anleggsmidler		
		<i>Immaterielle eiendeler</i>		
59 928	63 255	Utsatt skattefordel	60 079	63 247
59 928	63 255	Sum immaterielle eiendeler	60 079	63 247
		<i>Varige driftsmidler</i>		
1 891	1 891	Tomter, boliger	776	776
30 124	27 963	Bygninger og annen fast eiendom	11 802	12 259
33 818	34 044	Kraftverk og reguleringer	33 818	34 044
165 987	166 269	Regional- og distribusjonsnett	165 987	166 269
18 031	10 817	Televirksomhet	18 031	10 817
4 934	6 021	Driftsløsøre, inventar ol.	4 757	5 770
254 785	247 005	Sum varige driftsmidler	235 171	229 935
		<i>Finansielle anleggsmidler</i>		
0	0	Aksjer i datterselskap	4 800	4 800
14 879	10 475	Aksjer og aksjefond	14 879	10 475
109 535	87 676	Obligasjoner og andre verdipapirer	109 535	87 676
124 414	98 151	Sum finansielle anleggsmidler	129 214	102 951
439 127	408 411	Sum anleggsmidler	424 464	396 133
		Omløpsmidler		
8 901	8 698	Lager av linjemateriell/varer	8 774	8 614
		<i>Fordringer</i>		
75 692	81 223	Kundefordringer	75 858	81 413
3 404	2 979	Kortsiktige fordringer	1 174	723
79 096	84 202	Sum fordringer	77 032	82 136
		<i>Investeringer</i>		
118 853	106 459	Aksjer og aksjefond	118 853	106 459
48 686	74 560	Pengemarkedsfond	48 686	74 560
167 539	181 019	Sum investeringer	167 539	181 019
47 001	65 518	Bankinnskudd, kontanter o.l.	46 020	65 518
47 001	65 518		46 020	65 518
302 537	339 437	Sum omløpsmidler	299 365	337 287
741 664	747 848	Sum eiendeler	723 829	733 420

Egenkapital og gjeld

Balanse pr. 31.12

Konsern			Morselskap	
2009	2008	Note	2009	2008
Egenkapital				
<i>Innskutt egenkapital</i>				
12 000	12 000	10, 15	12 000	12 000
107 382	107 382	15	107 382	107 382
119 382	119 382		119 382	119 382
<i>Opptjent egenkapital</i>				
310 421	284 896	1,9,15	310 109	284 912
1 278	1 196		0	0
431 081	405 474		429 491	404 294
Gjeld				
<i>Avsetninger for forpliktelser</i>				
9 072	8 810	4	9 072	8 810
9 072	8 810		9 072	8 810
<i>Annen langsiktig gjeld</i>				
150 000	150 000	14	150 000	150 000
11 700	12 350	8	0	0
161 700	162 350		150 000	150 000
<i>Kortsiktig gjeld</i>				
3 731	212		0	0
7 417	6 090		6 708	5 736
23 629	28 602		23 629	28 410
45 109	78 209	9	45 109	78 209
50 820	50 400	15	50 820	50 400
9 105	7 701	13	9 000	7 561
139 811	171 214		135 266	170 316
310 583	342 374		294 338	329 126
741 664	747 848		723 829	733 420

Vågå, 31. desember 2009

10. mai 2010

Per Dag Hole
styreleder

Grete Sjurgard

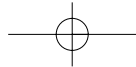

Bengt Fasteraune

Rune Øygard

Dag Erik Pryhn

Arne Skogen Steinar Dahlen

Hans Kolden
Adm. dir.

Trollsteinstjønnen.

Kontantstrømoppstilling

Konsern			Morselskap	
2009	2008	Note	2009	2008
124 458	103 718		123 889	102 488
-44 863	-77 676	9	-44 704	-78 065
17 732	17 245	5	16 773	16 318
6 162	-1 846			
13 480	-41 032	12	5 916	50
-36 192	38 411	7	13 480	-41 032
		4,9	-36 192	38 411
<u>80 777</u>	<u>38 820</u>		<u>79 162</u>	<u>38 170</u>
12	5		12	5
-26 506	-16 645	5	-22 009	-16 590
-26 263	44 484	7	-26 263	44 484
<u>-52 757</u>	<u>27 844</u>		<u>-48 260</u>	<u>27 899</u>
-862	-2 248		0	-10
3 731	212	8	0	0
994	-650	8		
-50 400	-50 400	15	-50 400	-50 400
<u>-46 537</u>	<u>-53 086</u>		<u>-50 400</u>	<u>-50 410</u>
-18 517	13 578		-19 498	15 659
<u>65 518</u>	<u>51 940</u>	11	<u>65 518</u>	<u>49 859</u>
<u>47 001</u>	<u>65 518</u>	11	<u>46 020</u>	<u>65 518</u>

NOTE 1**Regnskapsprinsipper**

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapslovens bestemmelser og god regnskapsskikk i Norge. Alle beløp er i hele tusen kroner.

Konsernregnskap

A/S Eidefoss eier 80% av Otta Biovarme AS. Konsernregnskap for 2009 omfatter morselskapet A/S Eidefoss og datterselskapet Otta Biovarme AS. Konsernregnskapet er utarbeidet som om konsernet var en økonomisk enhet. Transaksjoner og mellomværende mellom selskapene i konsernet er eliminert. Konsernregnskapet er utarbeidet etter ensartede prinsipper, ved at datterselskapet følger de samme regnskapsprinsipper som morselskapet.

Der ikke annet er nevnt i notene, er disse like for konsernet og morselskapet.

Klassifisering og vurdering av balanseposter

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld omfatter poster som forfaller til betaling innen ett år etter anskaffelsestidspunktet, samt poster som knytter seg til varekretsløpet. Øvrige poster er klassifisert som anleggsmiddel/langsiktig gjeld.

Omløpsmidler vurderes til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på opptakstidspunktet.

Anleggsmidler vurderes til anskaffelseskost, men nedskrives til virkelig verdi ved verdifall som ikke forventes å være forbigående. Langsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på etableringstidspunktet.

Kundefordringer og andre fordringer oppføres til pålydende etter fradrag for avsetning til forventede tap. Avsetning til tap gjøres på grunnlag av en individuell vurdering av de enkelte fordringene. I tillegg gjøres det for kundefordringer en uspesifisert avsetning for å dekke generell tapsrisiko.

Egne investeringsarbeider

Aktivisering av egne investeringsarbeider er vurdert til direkte lønn og materialkostnader samt andel felleskostnader og er ført som reduksjon av lønn og personalkostnader og andre driftskostnader.

Vannmagasinbeholdninger

Vesentlige endringer i vannmagasinbeholdninger gjennom året vil indirekte påvirke regnskapsresultatet. Vannmagasinbeholdninger balanseføres ikke, jfr. note 6.

Pensjonskostnader

Pensjonsforpliktelsen føres som en gjeldspost i balansen og bevegelsen i året resultatføres, jfr. note 4.

Reguleringer

AS Eidefoss er deltager i Glommens og Laagens Brukseierforing (GLB). Foreningen har til formål å forestå vassdragsreguleringer og på annen måte ivareta medlemmenes interesser i vassdragene. Medlemmene betaler kontingent etter stemmeflertall og yter investerings- og driftstilskudd til de aktuelle reguleringer. A/S Eidefoss har et stemmeantall i GLB som tilsvarer en eierandel på 3,85 %.

Driftsinntekter og driftskostnader

Driftsinntekter representerer opptjent verdi av levert kraft, nett-tjenester og øvrig salg i regnskapsåret. Alle inntekter og kostnader henføres til det året de er opptjent/forbrukt.

I andre driftsinntekter inngår husleieinntekter, utleie av fiberanlegg, salg av materiell og tjenester mv.

Eiendomsskatt

Eiendomsskatten utgjør 0,7% av en beregnet eiendomsskattetakst. Eiendomsskattetakstgrunnlaget utgjør det høyeste av en nåverdi basert bl.a. på kraftanleggets normerte inntekter, og en alternativ verdi basert på kraftanleggets gjennomsnittlige produksjonsevne multiplisert med en minimumssats på 0,95 kr/kWh, begrenset oppad til en maksimumssats på 2,35 kr/kWh for 2008 og 2009.

I de tilfeller kraftanleggets eiendomsskattegrunnlag baseres på kraftanleggets nåverdi, vil eiendomsskattegrunnlaget variere med de normerte inntektene.

Eiendomsskatt knyttet til kraftanlegg er i resultatregnskapet presentert som driftskostnad.

Valuta

Kraftkontrakter for kjøp/salg over Nord Pool blir handlet i Euro. Kontraktene blir bare delvis valutasikret og er derfor eksponert for noe valutarisiko.

Finansiell markedsrisiko

Selskapet benytter seg av finansielle instrumenter i forbindelse med styringen av finansiell risiko. Renterisiko oppstår på kort og mellomlang sikt som et resultat av at deler av konsernets gjeld har flytende

rente. Renten på ansvarlig lån er knyttet opp mot renten på 10-årig statsobligasjon beregnet av Norges Bank ved årets slutt.

Skatt

A/S Eidefoss er underlagt ordinær skattlegging av overskudd med 28%, grunnrenteskatt etter spesielle regler med 30% og naturressursskatt etter 1,3 øre/GWh av gjennomsnittsprroduksjon for de siste 7 år. Utsatt skatt/skattefordel for overskuddsskatt og grunnrenteskatt er balanseført. Jfr. for øvrig note 9.

Regnskapsprinsipper ellers

Regnskapsprinsippene er ellers nærmere omtalt i de tilhørende noter til de enkelte regnskapspostene.

NOTE 2**Varer**

Lager av nettmateriell er vurdert til gjennomsnittlig anskaffelseskost.

NOTE 3**Lønnskostnader, antall ansatte, godtgjørelser med mer.**

Lønnskostnader	2009	2008
Lønninger	35.892	32.658
Folketrygdavgift	2.685	2.524
Pensjonskostnader	5.603	7.802
Andre ytelser	2.115	1.705
-Aktivert lønn	(8.878)	(7.900)
Sum	37.417	36.789
Antall ansatte	73	73

Ytelser til ledende personer

	Daglig leder	Styret
Lønn	869	120
Pensjonsutgifter	96	

Otta Biovarme AS har ingen ansatte.

Det er utbetalt godtgjørelse til styret i Otta

Biovarme AS i 2009 med 24 tusen kr.

Revisjonshonorar

	Konsern	Mor
Lovpålagt revisjon	151	138
Andre attestasjonstj.	11	11
Skatterådgivning	0	0
Andre tjenester utenfor revisjonen	17	17
Beløpene er eksklusive mva.		

NOTE 4**Pensjonskostnader**

Selskapets pensjonsansvar i forhold til den ordinære tariffestede tjenstepensjonsordningen er dekket gjennom pensjonsordning i Kommunal Landspensjonskasse. Denne ordningen gir en definert ytelse i henhold til tariffavtalen i kommunal sektor og tilfredsstiller kravet til obligatorisk tjenstepensjon.

De påløpte pensjons- og AFP-forpliktelsene er beregnet etter gjeldende norsk regnskapsstandard for pensjonskostnader, NRS 6. Med hensyn til dødelighet og uførhet mv er det benyttet forutsetningene i KLP's forsikringstekniske beregningsgrunnlag.

For øvrig er forutsetninger følgende:

Parametre i %	2009	2008
Årlig avkastning	5,7	5,5
Diskonteringsrente	5,4	5,3
Årlig lønnsvekst	4,5	4,5
Årlig vekst i G	4,25	4,25

Pensjonsinnskuddene er dekket ved innbetaling fra de ansatte og AS Eidefoss.

Pensjonskostnad Mkr	2009	2008
Tilskudd til KLP	5,3	6,6
Endring pensjonsforpl.	0,3	1,2
Netto pensjonskostnad	5,6	7,8

NOTE 5**Varige driftsmidler morselskap**

	Kjøretøyer, maskiner og inventar	Bygninger, bygn. m. og anlegg	Boliger, tomter	Kraftverk, reguleringer	Regional/distribusjonsnett	Televirksomhet
Anskaffelseskost 01.01	35.838	25.375	776	121.394	417.280	12.188
+Tidligere oppskrevet	0	0	0	11.302	0	0
+Oppskrivninger i år						
+Tilgang	682	0		655	12.700	7.972
-Avgang	-1.269		0	0	0	0
-Samlede av- og nedskrivninger	-30.494	-13.573	0	-99.533	-263.993	-2.129
Bokført verdi 31.12.	4.757	11.802	776	33.818	165.987	18.031
Årets ord. avskrivning	1.695	457	0	881	12.982	758
Prosentsats forord. avskrivning	10 - 33,3	2	0	0 - 4,0	3 - 6,7	5,0

Kraftverkene er tidligere oppskrevet til virkelig verdi, gjennomførte oppskrivninger avskrives i takt med de respektive anlegg. I balanseverdien for kraftverk og reguleringer inngår andeler i Glommens og Laagens Brukseierforening. Økonomisk levetid for kjøretøyer, maskiner og inventar er 3 til 10 år, bygninger etc. 50 år, reguleringer 25 år til uendelig og regional- og distribusjonsnett fra 25 til 35 år. Avskrivningsplanene er lineære for alle kategorier. Selskapet har inngått avtaler om leie av biler og maskiner med løpetid på 3 år. Årlig leie av ikke balanseførte biler og maskiner er i 2009 bokført med 614 kr (2008 643 kr).

Varige driftsmidler konsern	Kjøretøyer, maskiner og inventar	Bygninger, bygn. m. og anlegg	Boliger, tomter	Kraftverk, reguleringer	Regional/ distribusjons- nett	Tele- virksomhet
Anskaffelseskost 01.01	36.178	48.017	1.891	121.394	417.280	12.188
+Tidligere oppskrevet	0	0	0	11.302	0	0
+Oppskrivninger i år						
+Tilgang	687	4.492	0	655	12.700	7.972
-Avgang	-1.269		0	0	0	0
-Nedskrevet med tilskudd		-6.377				
-Samlede av- og nedskrivninger	-30.662	-16.008	0	-99.533	-263.993	-2.129
Bokført verdi konsern 31.12.	4.934	30.124	1.891	33.818	165.987	18.031
Årets ord. avskrivning	1.774	1.337	0	881	12.982	758
Prosentats for ord. avskrivning	10 - 33,3	2 - 6,7	0	0 - 4,0	3 - 6,7	5,0

NOTE 6**Magasinbeholdninger**

Magasinbeholdninger/-endringer er ikke innarbeidet i regnskapet. Ved regnskapsårets utgang var:

1. Årets produksjon: 359,5 GWh
2. Midlere årsproduksjon
siste 10 år: 368,0 GWh
3. Beholdning

01.01.2009	84,0 GWh	(60%)
31.12.2009	81,1 GWh	(58%)
Midlere siste 10 år:	91,0 GWh	(65%)

NOTE 7**Aksjer, obligasjoner m.m.**

Finansielle anleggsmidler er vurdert til kostpris. Omløpsmidler av aksjer og obligasjoner er bokført til markedsverdi pr. 31.12.

Finansielle anleggsmidler:

	Balanseverdi	
	Konsern	Mor
Aksjer i datterselskap	0	4.800
Andre anleggsaksjer	14.879	14.879
Obligasjoner ABN AMRO Aktiv	85.761	85.761
Garantert produkt ABN Amro Bank	20.000	20.000
Ansvarlig lån Eidsiva Bredbånd	3.774	3.774
Totalt anleggsmidler	124.414	129.214

Posten Aksjer i datterselskap er en eier- og stemmeandel på 80% i Otta Biovarme AS som er bokført etter kostmetoden. Selskapet ble stiftet 21.12.2005. Selskapets forretningskontor er på Otta. Egenkapital i selskapet er 6,4 Mkr. Det er utarbeidet konsernregnskap fra og med 2006.

Finansielle omløpsmidler:

ABN AMRO Aktiv Forvaltning	118.853
Pengemarkedsfond	48.686
Totalt omløpsmidler	167.539

Anskaffelseskost for finansielle omløpsmidler er 159.136 tusen kr.

NOTE 8**Pantstillelser/garantier m.v.**

	Konsern	Mor
Gjeld som er sikret ved pant ol.		
Gjeld tilkredittinstitusjoner	15.431	0
Balanseført verdi av eiendeler pantsatt for egen gjeld		
Bygninger	18.499	0
Boliger, tomter	1.115	0
Kraftverk, reguleringer	0	0
Sum	19.614	0

NOTE 9**Skatter**

Skattekostnaden består av betalbar skatt, som er beregnet på grunnlag av selskapets skattemessige inntekt og utsatt skatt/skattefordel.

Betalbar skatt består av:

- Skatt på alminnelig inntekt, som beregnes på grunnlag av skattepliktig resultat knyttet til selskapets samlede aktiviteter
- Naturressursskatt
- Skatt på grunnrenteinntekt

Naturressursskatt

Naturressursskatt beregnes for hvert enkelt kraftverk ut fra gjennomsnittlig kraftproduksjon de 7 siste år. Naturressursskatten kan utlignes mot ordinær overskuddsskatt. I den grad overskuddsskatten ikke er tilstrekkelig til å dekke utlignet naturressursskatt, blir den fremført med rente for utligning senere år.

Grunnrenteskatt

Grunnrenteskatten knytter seg til det enkelte kraftverk, men fremførbar negativ grunnrenteinntekt kan utlignes mot betalbar grunnrenteinntekt i andre kraftverk. Beregningene av driftsresultatet fremgår av egne forskifter. Betalbar grunnrenteskatt utgjør 30% av beregnet grunnrenteinntekt.

Betalbar grunnrenteskatt vil i utgangspunktet være stigende over kraftverkets levetid i det effekten av friinntekten reduseres etter hvert som kraftverket avskrives. Skattekostnaden i resultatregnskapet for grunnrenteskatt består av betalbar grunnrenteskatt og utsatt skatt/skattefordel.

Midlertidige forskjeller som inngår i utligningen:

	Inntektsskatt		Grunnrenteskatt	
	31.12. 2009	01.01.2009	31.12. 2009	01.01.2009
Kundefordringer	-357	-385	0	0
Avskrivbare anleggsmiddel	-111.330	-109.908	-94.319	-98.639
Andre avsetninger	-110	-110		
Finansielle instrumenter	0	-888		
Gevinst- og tapskonto	-79	-99		
Pensjonsforpliktelse	-9.072	-8.810		
Akkumulert mindreinntekt	7.434	0		
Grunnlag utsatt skatt	-113.514	-120.200	-94.319	-98.639
	Utsatt skatt	Utsatt skatt	Utsatt skatt	Utsatt skatt
Beregning utsatt skatt				
28% utsatt skatt(efordel)	-31.784	-33.656		
30% utsatt skatt(efordel) grunnrente			-28.295	-29.591
Netto utsatt skattefordel	-31.784	-33.656	-28.295	-29.591
Årets endring utsatt skatt	1.872		1.296	

Betalbar skatt	
Inntektsskatt	
Årets grunnlag for inntektsskatt framkommer slik:	
Regnskapsmessig resultat før skattekostnad	123.888
Fritaksmetoden aksjer m.v.	-32.938
Andre permanente forskjeller	1.180
Økning/reduksjon midlertidige forskjeller	-6.686
Årets grunnlag for overskuddsskatt	85.444
Årets overskuddsskatt	23.924

Naturressursskatt	
Årets naturressursskatt	
362.442.857 kWh á 1,3 øre/kWh	4.712

Grunnrenteskatt

Med utgangspunkt i det enkelte kraftverk beregnes salgsinntektene ut fra årets times-oppløste spotmarkedspriser multiplisert med produksjonen i tilhørende tidsavsnitt med unntak av konsesjonskraft og visse nærmere bestemte kontrakter. Gevinst ved salg av driftsmidler som benyttes i kraftproduksjonen, medtas. Tap ved salg av driftsmidler, skattemessige avskrivninger samt øvrige kostnader tilordnet kraftverket fratrekkes som for overskuddsskatten. Dessuten gis det fradrag for en friinntekt beregnet ut fra skattemessig verdi på driftsmidlene multiplisert med en normrente.

Årets grunnlag for grunnrenteskatt framkommer slik:	
Inntekter	105.649
Driftskostnader produksjon	26.087
Skattemessige avskrivninger driftsmidler	6.262
Friinntekt	2.685
Sum fradrag	35.034
Grunnlag grunnrenteskatt	70.615
Årets grunnrenteskatt (30%)	21.184

Spesifikasjon av årets skattekostnad:

Betalbar naturressursskatt	4.712
+ Betalbar inntektsskatt fratrukket utlignet naturressursskatt	19.212
+ Betalbar grunnrenteskatt	21.184
+/- For mye/lite avsatt skatt tidligere år	-405
Sum betalbar skattekostnad	44.703
Endring utsatt skatt	3.168
Sum skattekostnad	
i resultatregnskap	47.871
Faktisk inntektsskattesats	38,6%

NOTE 10**Aksjekapital**

Aksjekapitalen er på kr 12.000.000,- fordelt på 12.000 aksjer á kr 1.000,-.

Aksjonærer er:

Vågå kommune 20% med stemmerett for 2.400 aksjer
Sel kommune 20% med stemmerett for 2.400 aksjer
Dovre kommune 20% med stemmerett for 2.400 aksjer
Lesja kommune 20% med stemmerett for 2.400 aksjer
Lom kommune 20% med stemmerett for 2.400 aksjer

NOTE 11**Bundne midler**

I posten Bankinnskudd, kontanter inngår bundne bankinnskudd for skattetrekk på 1.640 kr og depotkonto til dekning av sikkerhet overfor kraftbørsen Nord Pool ASA med NOK-verdi av EUR 884,5 og sikkerhetsstillelse overfor Statnett med 5.005 kr.

Etter sikkerhetskrav fra Nord Pool ASA for handlende i kraftmarkedet er det stilt en garanti på 300 tusen kr. Eventuelt sikkerhetskrav utover dette skal dekkes opp med plassering av likvider.

NOTE 12**Virksomhetsområder**

Etter Energiloven og forskrifter til denne får monopoldelen av selskapet - nettvirksomheten - fastlagt en inntektsramme fra NVE hvert år. Dette representerer rammen for hva nettvirksomheten kan ta inn i inntekter for det aktuelle året.

Mer- eller mindreinntekten beregnes ut fra om nettvirksomheten har tatt inn høyere nettinntekter enn rammen eller ikke. Merinntekt skal tilbakeføres til kundene gjennom endring av tariffene i påfølgende år. Mindreinntekt kan tilbakeføres til kundene gjennom endring av tariffene i påfølgende år.

Årets justerte tillatte inntekt	76.214
Ordinær KILE	3.618
Kostn. overliggende nett reg.nett	5.245
Kostn. overliggende nett distr.nett	15.220
Eiendomsskatt	1.557
Total ramme	94.618
Sum avvik avskrivning/avkastning	-778
Årets nettinntekter	95.543
Årets merinntekt	1.703
Avregnet merinntekt reg.nett	315
Avregnet merinntekt distr.nett	1.388

Balansført mer-/mindre-inntekter:

Uavregnet mindreinntekt pr. 01.01	-9.138
Avregnet merinntekt i året	1.703
Uavregnet mindreinntekt pr. 31.12	-7.435
Uavregnet rente av mindreinntekt pr. 01.01	-3.898
Påløpt rente mindreinntekt i året	-145
Uavregnet rente av mindreinntekt pr. 31.12	-4.043

RESULTAT NETTDRIFT (beløp i 1.000 kroner)	Regionalnett	Distrib.nett
DRIFTSINNTEKTER		
Nettinntekter	19.670	75.873
Årets mer-/mindreinntekt netto	-315	-1.388
Andre inntekter	0	641
SUM DRIFTSINNTEKTER	19.355	75.126
DRIFTSKOSTNADER		
Kjøp av strøm	2.370	5.883
Personalkostnader	1.400	20.095
Ordinære avskrivninger	3.349	10.431
Øvrige driftskostnader	7.339	27.073
SUM DRIFTSKOSTNADER	14.458	63.482
DRIFTSRESULTAT FØR RENTER	4.897	11.644

BALANSE NETTDRIFT (beløp i 1.000 kroner)	Regionalnett	Distrib.nett
EIENDELER		
ANLEGGSMIDLER		
Bygninger	764	3.054
Regional- og distribusjonsnett	31.470	114.575
Kundespesifikke anlegg	0	19.284
Kjøretøyer, maskiner, inventar	865	3.458
SUM ANLEGGSMIDLER	33.099	140.371
OMLØPSMIDLER		
Arbeidskapital etter Energilovens forskrifter	331	1.404
SUM OMLØPSMIDLER	331	1.404
SUM EIENDELER	33.430	141.775

Avkastningsgrunnlaget for nettdriften er 175.990 (179.952).

Årets avkastning for nettdriften blir da beregnet til 9,4% (6,75%)

NOTE 13

Kraftforvaltning

AS Eidefoss har definert risikostrategi som skal bidra til å sikre avsetning av egen kraftproduksjon til en god og forutsigbar pris. I tillegg er det etablert interne retningslinjer for kjøp/salg av kraft i det fysiske og finansielle kraftmarkedet.

Alle kraftkontrakter med fremtidig utveksling samt forventet egenproduksjon vurderes samlet etter porteføljeprinsippet.

Urealisert tap på aktiv forvaltning i det finansielle kraftmarkedet hos NordPool ASA pr. 31.12.2009 er ca. 1.472 kr. Tapet er bokført i regnskapet for 2009. Alle kontrakter over Nord Pool handles i Euro. Kontraktene er bare delvis valutasikret, ref. note 1.

NOTE 15

Egenkapital

	Aksje- kapital	Overkurs- fond	Annen egenkapital	Totalt	Konsern
Egenkapital 01.01	12.000	107.382	284.912	404.294	405.474
Årsoverskudd			76.017	76.017	76.427
Avsatt til utbytte			50.820	50.820	50.820
Egenkapital 31.12.	12.000	107.382	310.109	429.491	431.081

*) Jfr. Note 1 og 4.

Fri egenkapital utgjør pr. 31.12.2009 kr 250.031

Minoritetsinteresser utgjør pr. 31.12.2009 kr 1.278

NOTE 16

Nærstående parter

A/S Eidefoss har pr 31.12 registrert følgende mellomværende med konsernselskaper:

Konsernomsetning og fordringer/gjeld	2009	2008
Salg av tjenester	447	557
Kjøp av tjenester	0	0
Netto konsernomsetning	447	557
Kortsiktig konserngjeld (+) / fordring (-)		
Leverandørgjeld (+) / fordring (-)	-166	-190
Sum gjeld (+) / fordring (-)	-166	-190

Statsautoriserte revisorer
Ernst & Young AS

Storgt. 132, NO-2615 Lillehammer
Postboks 324, NO-2602 Lillehammer

Foretaksregisteret: NO 976 389 367 MVA
Tlf. +47 61 38 10 00
Faks +47 61 27 01 01
www.ey.no

Medlemmer av Den norske Revisorforening

Til generalforsamlingen i
AS Eidefoss

Revisjonsberetning for 2009

Vi har revidert årsregnskapet for AS Eidefoss for regnskapsåret 2009, som viser et overskudd på kr 76 017 064 for morselskapet og et overskudd på kr 76 426 443 for konsernet. Vi har også revidert opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til anvendelse av overskuddet. Årsregnskapet består av selskapsregnskap og konsernregnskap. Selskapsregnskapet består av resultatregnskap, balanse, kontantstrømpstilling og noteopplysninger. Konsernregnskapet består av resultatregnskap, balanse, kontantstrømpstilling og noteopplysninger. Regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge er anvendt ved utarbeidelsen av årsregnskapet. Årsregnskapet og årsberetningen er avgitt av selskapets styre og administrerende direktør. Vår oppgave er å uttale oss om årsregnskapet og øvrige forhold i henhold til revisorlovens krav.

Vi har utført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder revisjonsstandarder vedtatt av Den norske Revisorforening. Revisjonsstandardene krever at vi planlegger og utfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon. Revisjon omfatter kontroll av utvalgte deler av materialet som underbygger informasjonen i årsregnskapet, vurdering av de benyttede regnskapsprinsipper og vesentlige regnskapsestimater, samt vurdering av innholdet i og presentasjonen av årsregnskapet. I den grad det følger av god revisjonsskikk, omfatter revisjon også en gjennomgåelse av selskapets formuesforvaltning og regnskaps- og interne kontrollsystemer. Vi mener at vår revisjon gir et forsvarlig grunnlag for vår uttalelse.

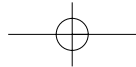
Vi mener at

- årsregnskapet er avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av selskapets og konsernets økonomiske stilling 31. desember 2009 og av resultatet og kontantstrømmene i regnskapsåret i overensstemmelse med god regnskapsskikk i Norge
- ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av selskapets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringskikk i Norge
- opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til anvendelse av overskuddet er konsistente med årsregnskapet og er i samsvar med lov og forskrifter.

Lillehammer, 10. mai 2010
ERNST & YOUNG AS

Guttorm S. Gunstad
statsautorisert revisor

Utforming og tilrettelegging for trykk: Visus, Lom.
Trykk og ferdiggjøring: AIT Otta AS.
Omslagsfoto: Utsikt fra Glitteroksele mot Steinbuvatnet og Nautgardstind.
Alle foto: Kjell Sveen Stålevik.

